

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PREȚIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PREȚIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contien
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Serbarea Duminecii si a serbatorilor.

Este o trebuintia a omului, cá in calea s'a spre desvoltare si progresu se aiba dupa lucru odichna si dupa griji si munca spirituala câte'vea momente de mangaiare sufletésca.

Acestei trebuintie naturale omenesci Ddiu i-a satisfacutu inca la creatiune prin porunc'a, pre carea o-a dat omului, cá se prasnúesca diu'a a sieptea a septemanei, ér biseric'a lui Christosu a adaos langa acésta sfanta di si alte serbatori, in cari serbàm evenimentele mari ale descoperirii dumnediesci, precum si amintirea barbatilor, cari prin viet'i'a si faptele lor au strelneit cá tot atáti'a luminatori in calea cea vecinica a bisericeii spre perfectiune si fericirea omenimei.

Dar omulu si in acestu punctu a voit se-se faca mai intieptu, decât Ddiu si biseric'a Lui; si de odata cu introducerea aburului, aplicatu in industri'a de fabrica, — omulu a inceput a lasá din pietatea, ce o avusese din betrani facia de diu'a Duminecii si facia de serbatori. Aburulu n'are trebuintia de odichna. Elu lucréza nentrerupt; si cu aburulu alaturia a inceput a lucrá si omulu diu'a si nóptea, in dile de lucru si in dile de Dumineca si de serbatóre; ér Duminec'a si serbatóreá inepend a nu mai fi cinstita si considerata de lucratoriulu de fabrica, reulu a inceput a-se latí si in massele poporului, cari se ocupa cu agricultur'a.

S'a resbunat, si se resbuna amar acésta calcare a poruncii lui Ddiu. Miscàrile lucratorilor de fabrica si turburàrile, pre cari le-au inscenat lucratorii pentru a-si ameliorá positiunea, au inceput a deveni tot mai dese in timpulul din urma, in tierile din apusulu Europei, asia incát statele au inceput a-se cugetá asupra mijlócelor, prin cari s'ar poté pune capetu acestui reu socialu.

La noi in tíera inca se lucréza la o lege, prin carea se-se reguleze odichn'a Duminecii. S'a si substernut deja unu proiectu in acésta privintia dietei.

Speràm ca prin acésta lege se vor face unele indreptàri in acésta privintia, pentru ca in situatiunea, in carea ne gasim, de o cam data va fi unu bunu inceputu, daca prin lege se va dispune, cá celu putien birturile se fia inchise pre timpulul servitiului divinu in biserici.

Dar noue cá biseric'a si cá bisericiani nu ne este, nu ne póte fi de ajunsu, cá se-ne multiemim cu atát'a deórece moralitatea omului nu se póte nicairi regulá in modu siguru si perfectu prin legi omenesci; ci numai prin legea cea vecinica a Domnului. Dar fiindca legile omenesci potu se sprijínésca multu bisericile intru realizarea scopului lor, — este naturalu, ca curentulu, pre carele lu-vedem, ca s'a produs in Europ'a de a-se face cev'a in acésta privintia este unu semnu bunu.

Constatand acést'a ne uitàm preste societatea nóstra, cá se vedem, ce este de facutu si de indreptat aici; si dupa ce aflàm, ca in unele pàrti poporulu a slabit din stim'a si pietatea, pre carea trebuie se-o aiba facia de serbarea Duminecii si a serbatorilor, voidnd a indreptá reulu, trebuie se-ne incercàm a-i aflá causele.

Sunt nouedieci si noue de cause, cari au slabit pre alocuria sentiulu de stima si de pietate alu poporului catra dilele de Dumineca si de serbatóre. Dintre aceste nouedieci si noue vom amintí de asta data numai un'a, si anume: seraci'a si lips'a. Dar si acestea doue sunt numai efectu si nu sunt cauza. Daca a seracit poporulu nostru pre alocuria, seau in genere, caus'a nu póte se fia alt'a, decât ca trecend lumea dela anulu 1848 incóce prin schimbàri radicale, — noi nu ne am sciut aflá in nou'a situatiune; ci ne-am continuat traiulu cu modulu nostru de vietia de mai nainte, — fara se bagàm de seama ca dilnicu ni-s'au scurtat, si ni-se scurtéza isvórele de venitu.

Asia pentru esemplu, observàm, ca pana cand nu erau drumuri de feru la noi in tíera, multi dintre plugarii nostri cascigau iérn'a cu câràusiele cu aceiasi

cai, cu cari lucrau vér'a pamentulu, multime de bani. Acestu soi de cascigu a încetat astadi cu totulu. Apoi ómenii nostri, cari locuiau pre la paduri, cascigau iérn'a bani frumosi cu táiatulu si cãratulu lemnelor din padure. A început a-se perde si acestu isvoru de cascigu, pentru ca dandu-se padurile in exploatare la întreprindietori si capitalisti, s'au început a-se întrebuintiã pentru cãratulu lemnelor din paduri asia numitele drumuri de feru industriale, pre cari se carã lemnele din padure pana la locurile centrale, de unde apoi se transportéza mai departe pre drumurile de feru ale statului. O astfelu de cale de feru industrialã este si la Soborsin, pre carea se transportã lemnele din padurile invecinate, si vor mai fi, si se vor mai face si altele, pentru cã lumea de astadi speculéza, si inaintéza cu pasi gigantici pre acestu terenu.

Am amintitu aici aceste imprejurãri, dar mai sunt si alte multe. Asiã era unu insemnatu productiu si insemnatu isvoru de cascigu panzari'a si panur'a, ólele de lutu, vasele de lemn si altele; dar si acestea au începutu a se inlocuí pre alocuri'a, chiar si jococulu romanescu cu sumanu facutu din panura de fabrica.

Tóte aceste imprejurãri si schimbãri pre tere-nulu economicu reclama schimbãri radicale si in modulu de viétia si desvoltare alu poporului nostru. Si nici odata n'a avutu acestu poporu trebuintia atât de urgentã de povatiuitoriu pre acestu terenu, precum are chiar astadi; ér acestu povatiuitoriu nu póte fi altulu, decât biserica si scól'a. Se invetie fiitoriu preotu si invetiatoriu inca din scól'a teologica si preparandialã, cã precum trebuie se fia o sentinela a legii nóstre stemosiesci: tocm'a asia trebuie se gándesca, si se afle mijlócele, prin cãri se conduca desvoltarea vietii poporului pre tóte terenele; si cu deosebire scól'a de Dumineca, cea de repetitiune si scól'a amvonului din biserica se fia din cand in cand si o scóla a desvoltarii economice.

Ne-am departatu dóra dela obiectulu, de carele ne ocupãm astadi; dar daca am disu, cã lips'a si seraci'a a instreinat pre alocuri'a poporulu dela cinstirea Duminecii si a serbatorilor, am fostu datori se amintimu, ca seraci'a este efectu si nu este cauza; si deci trebuíã se gándim si asupr'a modului cum se paralisãm imprejurãrile, cari conduc la seraciã.

In biserica si in viétia pastoralã inca am trecut in timpul din urma prin o schimbare radicalã.

Poporulu nostru cu timpul a devenitu mai pretensivu atât facia de preoti, cât si facia de invetiatori. Si preotii si invetiatorii s'au silitu si ei din alor parte, cã se satisfacã acestoru pretensiuni; dar asia ni se pare nóue, ca in acésta a nóstra stredania inca n'am pututu aflã pana acum pétr'a întieptiunii, si anume o vorba cã o suta: n'am legatu, si nu ne-a succesu se legãm pastoral'a si instructiunea

de psihologi'a specialã a poporului romanu. Si de aci ne-au provenitu necazurile, pre cari le sentim astadi destulu de greu.

Vom continuã.

Despre viétia si scrierile parintelui apostolicu Ignatie, si despre „pastoriulu lui Erm'a.”

1) Dupa Evodie, primul episcopu din Anti-ochi'a, a urmatu in scaunulu episcopescu invetiãcelul apostolului Ioanu, *Ignatie*, carele pentru entusiasmulu si zelulu seu deosebitu a ajuns in orient la unu renume fórt insemnatu, obtienend si conumele de „*celu mare*”. Prin 40 de ani a ocarmuit elu biserica din Anti-ochi'a cu multa întieptiune, devenindu astfelu o columna neclãtita pentru biserica crestina din Siria. La anulu 115. d. Chr. trecendu Traian in espeditiunea sa contra Partiloru prin Anti-ochi'a, si petrecend in acestu orasiu câte-va zile, nisce contrari de ai lui Ignatie l-au denuntiatu imperatului, cã pe unu despretiutoriu de diei pagãni; deci fiind trasu la respundere de catra imperatulu, elu marturisesce „*cã e purtatoriu de Ddieu, de órece pórtã pe celu restignitu in inim'a sa, ér dieii romaniloru sunt nisce demoni.*” Pentru acestu respunsu resolutu crestiniu ilu onoréza pre Ignatie, cu atributul de „*theofo*”, (purtatoriu de Ddieu); ér imperatulu l' condémna „*ad bestias*”, adeca, cã se fie aruncat la fiere selbatice in coloseulu (circusu) din Rom'a. Despre transportarea lui la Rom'a precum si despre martiriulu ce l-a suferitu acolo ne relatéza *actele martirice* a le sãntului Ignatie, cari se credu a fi compuse de contimpureni si compatrioti de ai lui, dar despre cari, cã si despre alte acte martirice, nu putem afirmã cu siguritate, cã provinu intr'adeveru dela martori oculari si contimpurani, si cã nu sunt interpolate. Actele aceste martirice sunt pana acum cunoscute in nu mai putien decât 5 recensiumi, cari diferescu de olalta in multe privintie; deci trebuie se admitem, cã actele cele originale au fostu prelucrate si interpolate in decursulu timpului de mai multe ori. Dupa actele aceste mórtea sãntului Ignatie s'a intemplat la 20 decemvrie, anulu 115. d. Chr. Nu toti criticii se invoescu cu datulu acesta, unii cred cã mórtea lui s'a intemplat mai timpuriu, alții mai tardiu, de aceea si variéza anulu mortii între 105—117. Numai patrologulu *Harnack* sustiene cã sãntulu Ignatie ar fi muritu la anulu 138. d. Chr.

In caletori'a s'a spre Rom'a sãntulu Ignatie a fostu salutatu, intimpinatu si mangaiatu prin deputatiuni, trimise din partea mai multoru comunitãti crestine. Deci elu desbarcãndu in *Smirn'a* scrise de aici, dreptu respunsu la manifestãrile de simpatie, câte o epistolã: *Efeseniloru*, *Magnesianiloru*, *Tral-lieniloru* si *Romaniloru*; ér mai tardiu ajungẽdu in *Troad'a*, de aici adreséza câte o epistolã: *Smirneniloru*, *Philadelphieniloru* si lui *Policarpu*, epis-

copulu din Smirn'a. Despre tóte aceste ne istorisesc *Eusebie* in istori'a sa bisericesca. Dar despre existenti'a acestoru 7 epistóle scrise de s. Ignatie ne dau marturie scrietori cu multu mai vechi decât *Eusebie*. Contimpureanulu si amiculu s-lui Ignatie, *Policarpu* din Smirn'a amintesc mai întâiu de epistóle scrise de densulu, apoi dupa elu *Ireneu*, episcopu in Lugdunu, carele a fostu invetiacelelu lui *Policarpu* si a traitu in jumetatea a 2-a a seclului II. † 202, ér de aici inainte *multi* scrietori bisericesci acum citéza locuri din epistólele aceste, acum facu alusiune la ele, acum amintescu unele din ele acum pe tóte. — Sântulu Ignatie multiemesce prin aceste scrisori comunitatiloru respective pentru simpatiile aretate in caletori'a s'a martirica, apoi esprima bucuria s'a de a poté muri mórte de martiru, róga pre cei din Rom'a cá se nu intreprinda nimicu pentru de a impedeacă acésta mórte, nici se nu caute de a mijloci eliberarea lui; feresce pre crestini de amagirile eretice mai alesu a Ebionitoru si a Dochetiloru, in urma îi indémna fórte multu, cá se respecteze fie-carele pe *episcopi*, cá pre locotiitorii lui Christosu, pe *presbíteri*, cá pre unu senatu apostolicu, ér pe *diaconi*, cá pe unu asiedieméntu ddieescu. — In secl. alu 4 epistólele aceste autentice s'au interpolatu prin esplicari si modificari, astfelu, cá acum cei vechi le cunoseau intr'o forma mai scurta, adeca cea autentica, si intr'alta mai lunga, adeca cea interpolata. Se pare cá tot interpolatoriulu acesta, a mai adausu la epistólele autentice dar interpolate, inca alte 6. scrisori, dintre cari 5 scrise de Ignatie si un'a adresata lui. Tóte aceste epistóle, cele 7. autentice si aceste 6. neautentice s'au tradusu apoi si in *latinesce*. In limb'a latina mai târdiu s'au adausu inca si alte 3. epistóle la cele 5. neautentice, ascrise cu nedreptulu lui Ignatie, si traduse acum si in latinesce, asia cá in traducerile latine se aflá pre langa cele 7. scrisori autentice dar interpolate, ihea si 8. alte epistóle, neautentice, false. — Cu timpul epistólele cele 7. a lui Ignatie in form'a cea interpolata din secl. alu 4. s'au latitu atât de multu, incât recensunea cea vechie, cunoscuta scrietoriloru mai vechi si lui *Eusebie*, a devenitu de totu rara, si astfelu s'a potutu latí credinti'a, cá *aceste* sunt epistólele cele autentice a le lui Ignatie. Abia in secl. alu 17. s'a facutu apoi descoperirea, cá epistólele aceste nu potu fi cele autentice, despre cari vorbescu cei vechi, ci trebue cá esista o alta recensune mai vechie si mai scurta. Tot in secl. al 17. s'a si aflatu testulu celu mai vechiu si autenticu, atât in traducere latina, cât si in originalulu grecescu. Criticii recunoscuro dupa acést'a, cá testulu celu mai lung e interpolatu. In secl. nostru s'a descoperitu inca si o alta recensune, in limb'a *siriana*. Anglezulu *Curetonu* a publicat-o la anulu 1849. Aceste epistóle a le lui Ignatie, aflate de *Tattam*, si edate de *Curetonu*, a nume: epistól'a catra *Efeseni*, catra *Romani*, si catra *Policarpu*, sunta cu multu mai scurte decât cele

aflate in secl. al 17. Criticii germani *Bunsen*, *Lipsius*, si *Ritschl*, sustienu inse, cá numai aceste epistóle sunt autentice. Pe când altii dovedescu, cá epistólele din cestiune sunt numai nisce excerpte séu prescurtari, facute de unu necunoscutu spre scopuri *omiletice*. Scól'a cea nóua din Tübingen infrunte cu reprezentatii: *Ferd. Christ. Baur* † 1860, *Hilgenfeld*, *Volkmar*, declara. cá epistólele lui Ignatie, in tóte 3. recensuniile cunoscute pana aici, sunt *neautentice*. Caus'a principala a acestei critice *desdructive* e acea imprejurare, cá in epistólele lui Ignatie se descrie ierarchi'a, cá constatóre din episcopi, presbíteri si diaconi, pe când in s. scriptura a T. N. si in epistólele lui *Clement* se vorbesce numai despre 2. trepte ierarchice. — Din contra, unu numeru considerabilu de teologi rom.-cath., si protestanti, a para autenti'a celor 7. epistóle ignatiane descoperite in textulu loru mai scurtu in secl. álu 17. Dintre acesti aparatori, in timpul nostru a scrisu o apologia fórte temeinica a acelor 7. epistóle a le lui Ignatie patrologulu protestantu *Zahn*.

2) Sântulu apostolu Pavelu amintesc in epistól'a sa catra Romani (c. 16, v. 14.) de unu óre-care *Erm'a*, despre carele se credea pana in timpul mai nou, cá e identic cu *parintele apostolicu Erm'a*, dela carele ni s'a pastratu unu opu, intitulat *Ποιμήν* (*Pastor Hermae*), si din viéti'a carui a n'avem date positive. Drept-cá autoriulu acestei scrieri face amintire intr'unu unu loc alu scrierei sale de unu „*Clementu*“ óre-care, dar identitatea acestui a cu episcopulu din Rom'a *Clementu*, a devenitu problematica, mai vertosu in urm'a descoperiloru facute in secl. trecutulu de *Muratori*, prin aflarea unui *fragmentu* din o scriere vechie, cam dela anulu 170. a Chr. carele, continend o consemnare a le cartiloru T. N., e cunoscutu adi sub numirea de „*canonulu lui Muratori*.“ Dupa acestu canonu autoriulu opului susamintitu ar fi fost frate cu episcopulu romanu *Piu I.* (139—154), si ar fi vietuitu cam pe la mijloculu secl. II., prin urmare n'a potutu se fie contimpureanu cu *Clementu Romanulu*.

Atâta e siguru, cá pastoriulu lui *Erm'a* se bucurá in biseric'a primara de mare autoritate, cáci se folosia dimpreuna cu celalalte carti ale T. N. la cultulu ddieesc. Acum episcopulu din Lugdun, *Ireneu*, † 202. citéza scrierea nóstra, considerându-o de a carte canonica a T. N., de asemenea si *Clementu din Alexandria*, † cam pe la 220. precumu si, *Oriгену*, † 254. Parintele istoriei bisericesci, *Eusebie*, † 340., o enumera inse cu epistól'a lui *Varnav'a* si alte scrieri la cele *anthilegomena-notha*, adeca la cele *necanonice*. Canonulu lui *Muratori* o inšira la cele *apocrife*, si nu admite, decât intrebuintiarea ei privata, si nici decum publica la servitiulu ddieesc. Se nasee deci intrebarea: cá cine spune adeverul, si cine e mai vrednicu de credinti'a? *Ireneu*, séu fragmentulu lui *Muratori*? Daca are *Ireneu* dreptate, atunci fragmentulu lui *Muratori* gre-

siesce, crediendu că cartea e scrisa de unu Erm'a, pe carele pôte 'l cunoscea autoriulu fragmentului, si carele erá unu om mai nou, — pe când opulu din cestiune a fost scrisu cu 50 de ani mai nainte; séu că are fragmentulu acesta drept, si atunci Ireneu nu e bine informatu. Unii dintre critici dau crediementu fragmentului muratoricu, alții érași lui Ireneu si celoralți martori vechi, precumu si praxei vechi bisericesci, dupa carea pastoriulu lui Erm'a se întrebuintiá cu celelalte cărți a le s. scripturi la cultulu publicu ddiéesc, ceea ce arata, că cartea e scrisa celu putienu de unu parinte bisericesc. — Testulu originalu grecesc a acestei scrieri s'a aflat abia pe la mijloculu secl. acestuia, pana aici erá opulu cunoscutu numai din traducere latina. Prima data s'a aflatu testulu originalu completu in unu codice grecesc de pe muntele Athosu, dupa anulu 1850. Existá si o recensiu mai vechie, dar necompleta, in codicele sinaiticu a lui Tischendorf. La 1860. s'a edat in Lipsce'a si o traducere etiopica completa a scrierei nóstre, asia că acum nu lipsescu recensiu spre a poté cercetá si îndreptá critic testulu pastoriului lui Erm'a. — In cât pentru *cuprinsu*, autoriulu spune, că traiesce aprópe de Rom'a, si că ii s'a aretat unu angeru in chipulu unui *pastoru*, — de unde 'si are cartea titlulu — carele apoi l-a invrednicitu a vedé 4 *visiuni*, in cari biseric'a s'a aratatu că *matróna*, si i-a comunicatu invetiaturi; mai departe tot acelu angeru i-a impartasitu si 12 *mandate*, séu porunci, in urma 10 *similitudinii*, séu asemenari. In visiunea a 2 ii spune biseric'a, carea 'i s-a aratatu lui Erm'a in chipulu unei matróna, că se predeie lui *Clementu* unu esemplariu din scrierea sa, carele are datorintia se o aduca si la cunoscenti'a altora. — Dupa cuprinsu se pôte privi scrierea nóstra că prima espunere a *moralei* crestine. Căci in ea se îndemna la caintia, la o vietuire dupa poruncile lui Ddiéu, cei ce nu se caiesc, si cei ce nu urméza porunciloru ddiéesci, se amenintia cu pedéps'a de veci, dandu-li-se scurtu timpu de caintia, si prevestindu-li-se că Christosu in curendu va veni a dóua óra.

Dr. Tr. Puticiu.

Fondulu religionariu gr. or. alu Bucovinei,
substratulu, formarea, desvoltarea, administrarea
si starea lui de facia.

(Continuare.)

3. Jumetate din satulu Mitcau, daruita Schitului Mare din Tiar'a lesiéscá de Ilén'a, sóti'a lui Savinu mare Banu si fiia a repausatului Vasile Ceaurulu,¹⁾ cu uriculu din 8 Iuliu 7218/1710 (La Prot. imp. sub Nr. 185.) Daruirea confirmata de Nicolae Ale-

¹⁾ La Pumnulu pag. 120. §. 238 e coruptu si numele acest'a. Elu í-lu scrie de buna séma dupa Estrasulu seu mai eronatu áncá, decât copi'a originala: Vasiliu Aurulu in locu de Ceaurulu.

xandru (Maurocordatu) cu chrisovulu din 4 Iuliu 7220/1712 (Prot. imp. Nr. 186.)

4. O oda (Meyerhof) in Cernautiu, daruita de unu Ioanu fiulu lui Marcu. Uricu pe acésta avea manastirea, dara nu-lu putuse aflá. Daruitoriulu pe timpulu comisionarii inca traia.

5. Dreptulu de dieciuéla de pe campurile Cernautiului, datu manastirii dupa dis'a ecclesiarchului de Ghic'a Voda, dara uriculu de donatiune era perdutu. Manastirea avea inse chrisóve de confirmare dela Stefanu Petru din 23 Februariu 7168/1660 (Nr. Prot. 188) si dela Nicolae (Ioanu Maurocordatu?) Voda din 23 Octomvre 7252/1743. Pentru dreptulu acest'a avea manastirea neintielegeri.

Afara de aceste mai avea manastirea dupa cum marturisescu delegatii ei, inca peste cordonu satulu Filipautii, mosiea Niculiti (Miculiti) si 8 pogóne de viia langa Sparieti.

Fericitul Pumnulu in scrierea s'a „Privire re-
pede“ in privinti'a mosiloru acestora (pag. 119—
121) este in retacire completa. Mai antáiu sustiene,
cumca aru fi existatu o manastire de calugaritie Ma-
maiescii cá filiala a Schitului mare si a Sucevitiei,
si îi pune cá timpulu de intemeiare anii 1663—1670.
In nota inse observéza, ca anulu intemeiaciunii tre-
bue de îndreptatu 1658—1670, éra dupa aceea a-
dange insu-si, ca despre intemeiaciuniulu ei, despre
anulu si scopulu intemeiaciunii n'au pututu aflá nimica
siguru. Tot in acésta privintia spune la pag. 11—12 :
„Inse in siematismulu diecesanu bucovineanu din
1864 la fati'a 11 se insémna manastirea Mama-
escii, éra nu Schitulu mare, si inca se dice a-
colo, ca Manastirea Mamaescii a fostu pentru ca-
lugaritie. Apoi in Estrasulu meu din protocolulu
imperatescu nu este nici vorba de Schitulu mare,
ci despre Mamaesci, la care manastire, precumu
vom vedé mai josu la locul seu, se afla insem-
nate nóue proprietati, cá avute si stapénite odi-
nióra de dins'a. La pag. 120—121 elu cá atari nu-
mera. 1. Dieciuéla din câmpulu Cernautiloru; 2. Ma-
maiescii vechi si cei noi; 3. Mitcaulu jumetate (sau
Brodocolu); 4. Birnov'a s'au Revn'a; 5. Plesiescii;
6. O aria in Cernautiu; 7. Pelipopcea;²⁾ 8. Miculicii
a opta parte si 9. O viia la Sparieti in Moldov'a.“

Siematismulu diecesanu érași dice, ca in Mama-
esci se aflá unu schitu de calugeri, éra in Revn'a
de calugarie, cari schituri le radicasé Schitulu
mare.³⁾ Din actele consistoriale inse se arata, ca in
in Mamaesci calugerii din Schitulu mare fundasera
unu schitisoru, carele atérná cu totul dela manasti-

²⁾ Cetitu reu si coruptu din Pelipautiu.

³⁾ Siematismulu diecesanu pentru anulu 1888 pag. 109 la parochi'a Revn'a dice: Pfarrkirche zum. h. Nicolau, in Revna w. M. (weiches Material) erbaut 1744 als Nonnenklosterkirche von Isaja Proigumen des „Schit mare“ in Galizien, seit 1784 nach Aufhebung des Klosters, Pfarrkirche.

rea fundat6ria, si asia dara nici nu era de feliu dotatu ci se consider6 mai multu numai c6 unu metochu alu manastirii Schitulu mare. In anulu 1783 prin emisulu administratorului militaru, alu generalului Entienbergu se indruma calugerii schitului Mamaescii, c6 unii carii apartienu manastirii Schitulu mare si carii n'au nici unu dreptu mosi'a la Mamaescii, c6 se se int6rca inapoi in Galiti'a.⁴⁾ C6t despre pretins'a manastire de calugerie, in acte nu se afla alt'a, dec6t o consemnare a calugeriilor ce s'au aflu la radicatulul schitu Mamaescii. In ac6sta se aducu inainte 8 maice dupa numele si etatea lor, ar6tandu-se, cumca t6te erau de locu din Galiti'a. La finea consemnarii inse se adauge: „Acesta calugerie s'au scris cu numele si starea fiacareia precum arata mai susu, cari tienu rindulu dupa rindueal'a vietiei calugeresci, si traiulu vietiei si darulu firii am pusu dupa aretarea staritiei Atanasi'a, si fiind ca au trait pana acum din osteneal'a maniloru sale, fiind cu locuinti'a afara de schitu avendu si chilli, (si dupa radicarea Schituriloru s'au imprasciatu toti calugerii ce lacuia acol6 intr'acestu schitu remaind chillile desiarte.) Au facutu aceste calugerie prea plecat'a rugaminte, c6 se mijloc6sca Cinstitulul Consistorium c6 se se asiedie ele cu locuinti'a in chillile numitului schitu, fiindu si slabe de batrenetie. Pentru ac6sta pana li se va d6 alta r6ndu6la si porunca amu iscalitu. Schitu Mamaescii Genarie 18 a. 1784 Ioanu prot. ot Rossiu — Isaie Ierodiaconu.“ — Din aceste s'ar aret6, ca o manastire s'au schitu formalu de calugerie n'au existatu, ci pe incetulu s'au fostu asiediatu pe afara 8 calugerie in jurulu schitului de calugerie Mamaescii.

Pentru aceea despre o manastire fie de calugerie, fie de calugeri, sau in Mamaescii sau in Revn'a, nu se afla nici in Protocolu nici in vr'unulu din multele chris6ve de daruire alaturate protocolului, nici macaru unu cuv6ntu. La protocolu aru fi trebuit se fia luata schiturile aceste numai dec6t chiar si atunci, daca nu aru fi avutu alta proprietate a lor, dec6t loculu unde sta, precum de es. au fostu schitulul de calugarie Voloc'a.

Pumnulu inse dice cumca in Estrasulu lui din Protocolulu imparatescu nu este nici vorba de Schitulu mare, ci despre Mamaescii, la care manastire se afla insemnate n6ue propriet6ti, c6 avute si stap6nite de dins'a. — Ce feliu de Estrasu de Protocolu se fia avutu Pumnulu, nu sci, dara in copi'a vidimata a Protocolului si in t6te copiile vidimate de pe

⁴⁾ In emisulu acela se dice: Die alten Geistlichen, so in dem Filial Mamajestie sich befinden, und aus Skit anhero gebracht worden sind, und die kein Recht an die Fundation Mamajestie haben, scheint gerecht und billig zu seyn, dass der Skiter Vorsteher diese gallizische Calluger nach Gallizien zurückschicken, woher si unrechtm6ssig gebracht worden, als die Gallizier kein Recht auf die Fundation von Mamajestie haben, was zu Suczawitza geh6ret.

uricele respective din contra nu este nici unu cuv6ntu macaru de o manastire Mamaescii, ci numai si numai de Schitulu mare. 6ra ce se tiene de cele n6ua mosii, despre care sustiene Pumnulu, ca suntu insemnate c6 avute si stapenite de manastirea Mamaescii, nu este insemnata pe numele manastirii acesti'a nici un'a ci t6te sunt aretate in protocolulu comisiunii si in urice c6 avute si stap6nite numai de Schitulu mare, precum sau aretatu mai susu, observ6ndu-se numai despre Mamaescii, cumca satulu acesta au fostu proprietate dr6pta a Sucevitiei si de catra ac6sta daruita Schitului mare.

La pag. 121 §. 239 numesce Pumnulu mosie'a Birnov'a sau Revn'a si c6 daruitoriu alu acestei mosii pre Solomonu Birlogeanu. Dara numele Birnov'a nu provine nici in Protocolu si nici in vr'unu uricu ci numai Revnov'a sau Revn'a. De buna s6ma Estrasulu lui Pumnulu fiindu scrisu reu, elu au cetitu reu Bernov'a in locu de Revnov'a si de acolo elu si dupa densulu si altii Birnov'a si B6rnov'a care nume pentru Revn'a nau existatu nici odata.

In Protocolulu imper. e coruptu de catra scrietoriu numele Berladeanu. Scrietoriulu comisiunii scrie6a adeca protocolulu, dupa cum fi dict6 traductoriulu uricelor. Fiindu deci insielatu de audi, sau ce este totu at6t de probabilu, pronunti6nd reu traductoriulu c6 unu streinu sau pusu in protocolul Berlagianulu si Berloghianulu, in locu de Berladeanu, 6ra Pumnulu facu din acesta, Berlogeanu. Corumperi, de cari in Protocolu si in traducerile nemtiesci ale chris6veloru precum sau atinsu si mai inainte sunt nenumerate. In uricele citate inse mai susu la punctulu 2. pentru mosiea Revn'a, numele acesta provine totdeun'a numai Barladianulu.

Despre mosiile, ce le insira Pumnulu la §§. 240—244, observ6za elu, cumca: „aceste proprietati au fostu daruite manastirii Mamaesciloru, dara nu se spune de catra cine si c6nd?

Proprietatile aceste nu au fostu date Mamaesciloru ci lamuritu Schitului mare si se scie si de cine c6ci daruitorii se spnnu pe nume in chrisovulu lui Nicolae Alexandru Voda (Maurocordatu) din 4 Iulin 7220/1712 (Nr. Prot. 186,) in care chiaru se prov6ca Pumnulu. Se vede deci si din ac6sta ca Pumnulu au avutu inaintea sa unu Estrasu din Protocolu, dara nu si copiile uricelor.

Prin emisulu comandai generale ddtu Leov 6 Aprilu 1785, manastirea Schitulu mare in cele bisericesci s'au supusu episcopiei Bucovinei, 6ra in cele politice guvernului galitianu. Se dispune tot odata, ca mosiile cari fusesera proprietatea Sucevitiei si pana acuma numai folosite de Schitulu mare, se se incorporeze fondului religionariu alu Bucovinei.

§. 27.

Resumatu.

Din cele dise pana acum se arata deci, cumca episcopia si manastirile situate in Bucovin'a, precum

si Schitulul mare din Tiar'a Iesiésca, pe timpulu in-corporarii la imperiulu Austriei posiedeau aici in tiara urmatóriele mosii :

E p i s c o p i e a. 1. Radautiulu, 2. Cotimanulu, 3. Lasichiuc'a, 4. Suchoverch'a, 5. Clivodinulu, 6. Davidescii, 7. Clivescii, 8. Havrilescii.

P u t n ' a. 9. Vicovulu de susu (pe al carui te-ritoriu este acum formatu si satulu Bile'a), 10. Vi-covulu de josu, 11. Voitinelulu, 12. Balasinescii (sa-tulu nu esista), 13. Maneutiulu (satulu nu esista), 14. Masicatescii (satulu nu esista) 15. Botosieniti'a, 16. Climautiulu, 17. Fratautiulu (pe alu carui teri-toriu se afla acum trei sate adeca : Fratautiulu ve-chiu, Fratautiulu nou si Costisi'a). 18. Vicsianii (sa-tulu nu esista,) 19. Tarnauc'a (forméza o parte din Fratautiulu nou,) 20. Balcautiulu, 21. Plesintii (sa-tulu nu esista), 22. Grecii (satulu nu esista), 23. Tereblecea, 24. Camine'a, 25. Petricenii (adi Petri-ceanc'a,) 26. Tomescii (adi Sucevenii,) 27. Cupc'a, 28. Ciudeiulu, 29. Crasn'a jumetate, 30. Ropcea a 4-a parte, 31. Carapeiulu pe Sirete jum., 32. Branisitea pe alu carui teritoriu sunt formate satele : Putn'a, Calisbergu (Karlsberg,) Straj'a, Sadaulu, Fal-caulu, Ulm'a, Seletinulu, Ropocelulu, Plosc'a, Sipo-tele, Moldov'a sau Suliti'a, 33. Cuciuorul mare pe teritoriulu lui adi inca satele : Voloc'a pe Derehluu si Corovi'a. 34. Cosminulu, care satu acum nu esista dara in loculul lui suntu formate doue, Ciahorulu si Mologhia, 35. Clisicautii adi Ostriti'a, 36. Ostriti'a astadi Mahal'a si afara pe acesta formatu mai târziu si satulu Cotulu Ostritiei, 37. Staucenii.

S c h i t u l u S t. O n u f r e i u. 38. Sântu O-nufreiu sau Manastiór'a, 39. Bancescii, 40. Dornes-cii (satulu nu esista), 41. Dradosienii astadi Dragu-sianc'a a 4-a parte.

(Dupre „Candel'a.“)

(Va urmá.)

D i v e r s e.

* **Audientie la Majestatea S'a.** Fiend Maies-tatea S'a in Budapest'a in timpulu, cand Pré Santitii pre-lati ai bisericeii nóstre erau intruniti in capitala pentru afacerile fundatiunei lui Gozdsu, — Pré Santiele lor s'au prezentat in audientia la Majestatea S'a, — si au fost primiti cu multa bunavointia, si anume Escelenti'a S'a, parintele Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu a fost primit in audientia la Majestatea S'a in 6 Martie a. c. n. ér Pré Santiele Lor parintii Episcopi Ioanu Me-tianu si Nicolau Pope'a au fost primiti in audientia in 10 l. c. n.

Escelenti'a S'a, parintele Archiepiscopu si Metropo-litu au fost invitat la prandiulu de curte in 11 l. c. ér Pré Santiele loru, parintii Episcopi au fost invitati, si au participat la prandiulu de curte in 13 l. c.

* **Pré Santi'a S'a** parintele Episcopu alu Ara-dului Ioan Metian s'a rentorsu Vineri deminétia dela Budapest'a.

* **A dou'a prelegere publica** tienuta la semi-nariulu diecesanu in 8 Martie nou a. c. a fostu cercetata de unu publicu alesu si numerosu, care a fostu deplinu multiemitu de modulu, cum domnulu profesoru Teodoru Ceontea a tractatu tem'a „despre expansiunea aerului at-mosfericu,“ precum si de experimentele facute cu acést'a ocaasiune de numitul dnu profesoru.

* **Didactic'a pentru elevii instutelor pe-dagogice de Dr. Petru Piposiu,** profesoru la se-minariulu diecesanu din Aradu, a aparutu dilele acestea in tipograf'a diecesei nóstre in a dóu'a editiune. Pretiulu 70 cr. v. a.

Publiculu nostru cunósce cártile dlui Dr. Piposiu, si modulu de scriere alu dlui autoriu ; si deci de ast'a data facia de acést'a a dóu'a editinne notám numai atát, ca este o carte deplinu succésa, o carte carea nu póte lipsi din bibliotec'a nici unui omu de scóla.

* **Din „Istori'a Transilvaniei pre doue sate de ani din urma“ de Georgiu Baritiu** a aparutu dilele acestea volumulu alu doilea in tipografia W. Kraft din Sibiiu. Pretiulu unui esemplariu brosiuratu este 4 fl 50 cr. legatu 5 fl. Acést'a carte contineve evenimentele epocale din anii 1848, si 1849 si este o carte de o deosebita valóre. Si pana cand vom poté vorbi mai detaiatu despre acést'a carte, o recomandám in deosebit'a atentiune a publicului nostru.

* **Conclusulu celu mai insemnatu,** luat de catra sinodulu protop. alu Banat-Comlosiului intrunitu la 15/27 Februaru a. c. — precum ne scrie corespondentulu nostru de acolo, este : a starui, cá in tóte comunele bi-sericesci se se incaseze successive banii bisericesci, elocati cá imprumuturi la credinciosi si a se investi in pamenturi la ocaasiun bivevenite, — cá astfelu din venitul acoloru pamenturi bine administrate dupa timpu se se póta aco-peri trebuintiele bisericeii si ale scólei. Acestu conclusu alu sinodului se va comunicá in estrasu protocolaru la tóte oficiile si comitetele parochiale din tractu, cu invita-tiunea, cá se-lu puna in aplicare, si cu indatorirea, cá la finea fie-carui anu se' reporteze sinodului protopresviteralu despre cele efeptuite in acést'a directiune.

* **Misicarea poporatiunei.** In tractulu proto-presviteralu alu Banat-Comlosiului cu o poporatiune de 31,000 de credintiosi, in decursulu anului 1889, s'au nas-cut 1390 de individi, si au reposat 1024, — prin urmare poporatiunea din acestu tractu a crescut in decursulu nu-mitului anu cu 366 de individi.

* **Consemnarea** contribuiriiloru maritimóse ce ęu au incursu pe sém'a Alumneeloru din Aradu si Timisiór'a din tractulu protopresviteralu alu Belintiului, dela urma-tórele comune : 1. Belinti 1 fl. 17 cr. 2. Budinti 80 cr. 3. Ictara 80 cr. 4. Topolovetiu 90 cr. 5. Siusianovetiu 44 cr. 6. Vizm'a 59 cr. 7. Babsi'a 80 cr. 8. Cutin'a 46 cr. 9. Leucusiesci 60 cr. 10. Rachit'a 1 fl. 11. Remetea-lunca 75 cr. 12. Gruinu 1 fl. 80. 13. Ficataru 50 cr, 14. Dragoesci 70 cr. 15. Monositor 1 fl. 77. 16. Jersnicu. 1 fl. — Ér cá taxa de membru ordinaru pe 1890, pen-tru Alumneulu nationalu din Timisiór'a, dela George Cre-

ciunescu 5 fl. — totalu : 19 fl. 08 cr. — Primésca pe acésta cale contribuentii si colectantii multiamita pentru sprijinulu loru marinimosu. — Belintiu in 24. Februarie 1890. — G. Creciunescu, m. p. protopresviteru.

† **Necrologu.** Stefanu Cnejeviciu, Episcopu dreptu credinciosu alu Dalmatiei si alu Istriei, Dr. in s. teologie, proprietariu alu mai multoru ordini din monarchie si din streinatate, a reposatu in Zar'a in 28 Ianuarie a. c. la 4 $\frac{1}{2}$ óre d. a. in alu 84-lea anu alu vietii si alu 37-lea alu archipastoriei sale. Reposatulu a fostu unu archiereu inzestratu cu mari virtuti, pentru care densusu a fost fórte popularu si s'a bucuratu de stim'a si de iubirea generala a eparhioților sei.

† **Necrologu.** Virgiliu I. Mladinu, stud. de dreptu de an. I. in Oradea-mare, dupa unu morbu de 3 luni, impartasitu fiindu cu Sf. Taine, si'a datu nobilulu seu sufletu in manile Creatoriului in 6/22 Martie a. c. sér'a la 10 óre, fiindu in etate abia de 21 ani. — Remasitiile neuitatului defunctu s'au asediatu din cas'a parintésca in cimiteriulu gr. or. din Chisineu in 8 24 Martie a. c. p. m. la 2 óre.

Pre repausatulu î-lu deplângu: neconsolabii parinti Gregoriu si Mari'a Mladinu, frati: Romulu si Corneliu, surorile: Matild'a, Veturi'a si Lucreti'a, precum si tóte rudeniile si cunoscutii.

Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuvântata!

* **Istori'a lui Iosifu in Egiptu.** Invetiatulu si egiptologulu americanu Wilbour, unulu din cei dintâiu cunosctori si colectori de anticități egiptene, anuntia, precum spune „Voss. Ztg.“, intr'o scrisóre trimisa din Luxor la 28. Ianuarie n., ca a cumperatu o pétra acoperita cu 32 de colóne de scriere hieroglifa, care are importantia pentru istori'a lui Iosifu in Egiptu. Textulu, care citeza in semne clare titlulu unui faraonu cu totulu necunoscutu pana acum, istorisese, cum in anulu alu 14-lea alu domniei acelu faraonu unu óre care Chit-he a incercatu prin acte religiose si prin alte mijlóce se impedece o alta nenorocire in urm'a celei casionate prin nereversarea Nilului timpu de siepte ani. Acést'a scire se potrivese pe deplinu cu istori'a biblica despre cei siepte ani de seceta, ce faraonului ia prezisu Iosifu, atunci in etate de 30 de ani. Inca intr'alta inscriptiune dintr'unu mormentu la El-Kab, compusa intre anii 1800 si 1700 inainte de Christosu, e vorba „de multi ani de fómete,“ ce au bânuitu atunci Egiptulu. Prin acést'a nóua descoperire scrutatorii biblici au unu câstigu cu totulu neastepatu.

* **Ducele de Orleans in prin sóre.** Foile monarchiste din Parisu aducu sciri, care de care mai multe, despre modulu cum isi petrece ducele de Orleans in arestulu din Clairvaux. Ele spunu cu câta sirguintia lucra si studiaza, cum se bucura cand i-lu trezesce trimbiti'a ostasiloru, cari mergu des de diminétia la exercitiu, cu câta bucuria privesece elu din feréstra tóte miscarile loru si cu cât focu repetesece elu amiciloru sei vorbele: „Asiu vrea se petrecu doi ani de arestu in Clairvaux, fiind-cà dupa unu lungu exiliu, mi-se da putinti'a

a petroce in iubit'a mea patria.“ Alte sciri spunu, ca directorulu arestului isi da silintia, a tracta cât se póte de bine cu ducele. Odaile lui suntu mobilate cu gustu; dupa amédi dela 1—4 primesce visite, are unu camerieru, carei face tóte pe voia. Diminétia la 8 ore i-si ia caféu'a, cam pe la 11 ia alu doilea dejunu, de carne si cevasi fiertura; la 4 ore dupa amédi ia unu ceaiu si la 7 ore sér'a sup'a si alte mâncari si vinu de care potfesece. In apropierea arestului siéde matusi'a sa princesa de Chartres si fatia ei printies'a Margueritte. Ducele se lauda, ca trasesce fórte bine fiind-cà in patria lui pentru elu chiaru si arestulu e mai fericitoru, decâtu in exiliu cea mai desvirsiata libertate.

* **Incheiarea compturiloru** pe anulu II. de gestiune 1889, alu Institutului de creditu si economii „Victori'a,“ societate pe actii in Arad.

Contulu bilantiului.

Active :

Cassa in numeraru		7600.46
Cambii de banca		255639.51
Imprumuturi hipotecare		33843.—
Imprumuturi pe efecte publ. (lambard)		2130.—
Diverse conturi debitoare		7543.—
Mobiliaru	1390.77	
10% amortisare	139.07	1251.70
		<u>308007.67</u>

Passive :

Capitalulu de actii :		
1000 actii à 100 fl.		100000.—
Fondulu de reserva		2121.50
Fondulu de pensuni		300.—
Depuneri spre fructificare		188179.16
Deposite de cassa		1075.48
Dividenda neridicata 1888		216.—
10% contributie dupa interese capit.		423.63
Interese transitoare anticipate		3596.73
Creditori		581.05
Profit :		
Transpunerea profitului din 1888	122.48	
Venitulu curatu alu anului 1889	11391.64	11514.12
		<u>308007.67</u>

Arad, 31 Decemvrie 1889.

Nic. Oncu, m. p.
directoru esecutivu.

S. Raicu, m. p.
comptabilu.

Directiunea :

Dr. Lazaru Petco, m. p. presiedinte. Aurelu Suci, m. p. V. Mangra m. p. Dr. Nicolau Ciaclanu, m. p. Costa Oberknez, m. p. Mihaiu Veliciu, m. p. R. Ciorogariu, m. p.

Bilantiulu presentu examinându-se conformu legiloru si statutelor, s'a aflatu intru tóte exactu si registrele tinute in buna regula.

Arad, 5. Martie 1890.

Comitetulu de supraveghiere :

Ioanu Popescu, m. p. presiedinte. Petru Grozda, m. p. Vasiliu Pap, m. p. Georgiu Lazaru, m. p. Nicolau Marcu, m. p.

Contulu profitului si perderiloru.**Esiri :**

Interese la depuneri spre fructificare	8585.60	
Spese :		
Salare	2192.91	
Contributie, chiria, porto div.	3867.09	6060.—
10% amortisare la mobiliar		139.07
Profitu :		
Profitulu transpusu din a. 1888.	122.48	
Profitulu curatu din anulu 1889	11391.64	11514.12
		26298.79

Venituri :

Interese de escomptu	23161.35	
Interese hipotecare	2909.83	
Interese dela efecte publice	105.13	
Venitulu transpusu din 1888	122.48	
		26298.79

Arad, 31 Decemvrie 1889.

Nac. Oncu, m. p.
directoru executiv.S. Raicu, m. p.
comptabilu.**Directiunea :**

Dr. Lazaru Petco, m. p. presedinte Aurelu Suci, m. p. V. Mangra, m. p. Dr. Nicolau Ciacianu, m. p. Costa Oberknez, m. p. Mihaiu Veliciu, m. p. R. Ciorogariu, m. p.

Contulu profitului si perderiloru de fatia examinându-se conform legiloru si statuteloru, s'a aflatu intru tôte exactu si regristele tinute in buna regula.

Aradu, 5 Martie 1890.

Comitetulu de supraveghiere :

Ioanu Popescu, m. p. presedinte. Petru Grozda m. p. Vasiliu Pap, m. p. Georgiu Lazaru, m. p. Nicolae Marcu, m. p.

* **Calatoria in jurulu pamantului in 60 de zile.** Miss Bly e cea dintai, care a incunjuratu pamântulu mai iute cá toti, adeca in timpu numai de 72 zile. Ácum inse Miss Bly are se fie intrecuta de Franciscu Train, unulu din cei mai cunoscuti scriitori americani, care la 9 Martie va pleca la drumu cu cugetulu de a terminá acésta lunga calatoria in jurulu pamentului in timpu de 60 de zile. Déca-i va succede acést'a, lui Franciscu Train i-i va remané laud'a de a fi incunjuratu elu pamentulu mai iute cá toti.

* **Originea umbreléi.** Umbrel'a (parapleulu, parisolulu) e de origine din Chin'a de unde a trecut in Indi'a si apoi in Greci'a, dar asia de demultu incât pe timpulu din Pythagora umbrel'a érá deja usitata. Diodor Sicilianulu povesteste, ca renumit'a Aspasi'a avea umbrele fórte frumóse, unele de érna, altele de véra. La Romani umbrel'a, era unulu dintre insemnele patricianiloru si unu obiectu de frunte intre darurile ce se faceau feteloru. Antoniu, intre alte daruri, a dusu Cleopatrei si-o umbrela. Mai târdiu umbrel'a era mai rara si numai dupa ce Portugesii au caletoritu in Indi'a, la reintórcerea loru éra-si s'au latitu. De pe la jumetatea vécului al 17-lea era folosita pre o scara fórte intinsa, desi constructi'a ei érá fórté

greóia. Pe timpulu revolutii franceze, umbrel'a era obiectu de demonstratia ; la an. 1788 avea colóre alba, la 1779 verde, la 1791 rosia ér la 1804 se purtá umbrel'a in colóre venata, ér de faptu in moda suntu mai alesu umbrelele de colóre négra.

Concursu.

Pentru postulu de invetiátoria la scól'a gr. orient. romana de fete din comun'a **Agrisiu**, (protopresviteratulu Siriei) cu terminu de alegere pe duminéca **11. Martiu stil. v. a. o.**

Emolumintele anuali : a) salariu banescu 350 florini, b) pentru cortelu, pana ce comun'a va fi in stare a-l dá in natura, 50 florini, c) 5 (cinci) orgie de lemne numai pentru invetiátoria, séu in natura séu in bani dupa pretiulu magazinei dominiali din loc, d) pentru conferintele anuali 10 florini, e) spesele scripturistice le supórta epitropi'a cultului, f) curatitul si incalditul salei de invetiament este a curatorului scolaru, sub ingrijirea invetiátoriei si a epitropului cultual.

Aspirantele — cari au se fie femei nemaritate, dovedind alese, si maritându-se cá invetiátoria, postulu ocupat se va considerá de vacant — sunt avisate a-si substerne petitiunile lor, adresate comitetului parochialu din Agrisiu, pana in 8. Martiu st. vechiu an. cur. la Dr. Giorgiu Popa asesor consistorial in Arad cá esmis, dovedind cá sunt de religiune gr. orient. cá posed essamenul de calificatiune si cel din limb'a magiara si cá ce conduita au. Intre competente se vor preferi celea cu classe. Alés'a dupa doi ani de proba, convenind se va intari definitiv. Recurintele sunt poffite a se presentá in faci'a locului in atare duminéca pana la alegere.

Agrisiu, 18. Februariu 1890.

Comitetul parochialu.

Presedinte: Avram Popoviciu, m. p. preotu. —
Notariu: Corneliu Cretiu, m. p. invetiatoriu.

In contielegere cu Dr. GIORIU POPA, m. p. ases. consistorialu in Aradu.

—□—

Se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca dela scól'a din **Siri'a**, suburbiulu Creminisce, cu terminu de alegere pe **18/30 Martiu a. c.**

Emolumentele anuale sunt : 1) In bani gat'a 400 fl. 2) 12 orgii de lemne, din cari se va incaldi si scól'a. 3) pentru curatoratu 20 fl. 4) quartiru liberu cu gradina. 5) spese conferentiale dupa recerintia.

Doritorii de a ocupá acestu postu, pre langa producerea testimoniuului preparandialu, de calificatiune si esamenu de limb'a magiara, trebue se documenteze, cá au absolvatu celu pucinu 4 classe gimnasiale ori reale cá-ci numai in acestu casu potu deveni in candidare si respective vor fi admisi la alegere. Cei cu mai multe classe vor fi preferiti.

Recursele astfeliu instruite si adresate comitetului parochialu din Siri'a, suntu a se trimite pana in diu'a premergatóre alegerei Pr. On. Dnu protopresviteru si inspectoru scolaru Georgiu Popoviciu in Siri'a (Világos) avénd recurrentii in vre-o duminéca s'au serbatóre a se presentá la sânt'a biserica, pentru de a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GIORGIU POPOVICIU, m. p. protopresviteru scl.

—□—